

آئین نامه شماره : ۴۴۰۹۶ / ت ۳۰۵ ه

تاریخ : ۲۶ / ۰۴ / ۱۳۶۸

موضوع : آئین نامه بند های ۲ - ۳ - ۴ و ۵ ماده ۲

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۸/۳/۲۷ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۹۶۲/۳۴۸-۳۰/۴ مورخ ۱۳۶۷/۱۱/۱۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی آئین نامه اجرائی بندهای ۲ و ۳ و ۴ و ۵ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی را که با همکاری وزارتخانه های کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه گردیده است بشرح زیر تصویب نمودند :

" آئین نامه اجرائی بندهای ۲ و ۳ و ۴ و ۵ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ "

فصل اول : معافیت موضوع بند ۲ ماده ۲

ماده ۱ - نهاد هائیکه طبق نظریئت وزیران جزو نهادهای انقلاب اسلامی شناخته شده یا بشوند از تاریخ تشخیص هیئت وزیران از پرداخت مالیات معافند.

تبصره - منظور از تاریخ تشخیص در ماده فوق سال حصول وصف عنوان " نهادهای انقلاب اسلامی " میباشد که در هر صورت قبل از مرحله قطعیت مالیات موثر در مقام خواهد بود.

ماده ۲- مدارس که طبق تشخیص شورای مدیریت حوزه علمیه قم از جمله مدارس علوم اسلامی شناخته شده یا بشوند از تاریخ تشخیص شورای مذکور از پرداخت مالیات معافند.

تبصره - در خصوص مدارس اسلامی استفاده از معافیت مالیاتی برای هر سال ارائه تأییدیه شورای مدیریت حوزه علمیه قم مبنی بر تداوم فعالیت مدرسه در زمره مدارس علوم اسلامی حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد به حوزه مالیاتی مربوطه الزامی است.

ماده ۳ - آن قسمت از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که صرف امور عمران موقوفات و تامین هزینه سازمان حج و اوقاف و امور خیریه میگردد از پرداخت مالیات معاف است مشروط بر اینکه هر ساله گواهی لازم مبنی بر صرف درآمد در امور مذکور توسط سازمان حج و اوقاف و امور خیریه صادر و حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد به وزارت اموراتصادی و دارائی تسلیم گردد.

فصل دوم : معافیت موضوع بند ۳ ماده ۲

ماده ۴ - هرگاه درآمد سالانه هر موقوفه عام بیش از پانصد هزار ریال باشد متولیان موقوفه مکلفند با معرفی اداره حج و اوقاف و امور خیریه حساب جداگانه ای بنام موقوفه در یکی از بانکهای ایرانی افتتاح و عواید حاصله را به آن حساب واریز و هرگونه پرداخت را از طریق آن انجام دهند.

در مورد موقوفاتی که برای اداره آنها از طرف سازمان امین یا امناء منصوب شده اند حساب مذکور با امضاء مشترک امین یا امناء و اداره حج و اوقاف و امور خیریه افتتاح خواهد شد.

ماده ۵ - متولیان یا امین یا امناء موقوفات عام موضوع بند ۳ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم مکلفند درآمد موقوفه را ظرف ۱۵ روز، بعد از وصول به حساب مذکور در ماده فوق الذکر واریز نمایند.

ماده ۶ - برداشت از حساب بانکی بوسیله متولی یا امین یا امناء برای پرداخت مخارج مقرر باید متناسب با آن باشد و پس از انجام مخارج لازم در صورتیکه مبلغی نزد متولی یا امین یا امناء مربوط باقی بماند متولی یا امین یا امناء مکلفند با رعایت ماده ۵ باقیمانده را به حساب مربوط به بانک برگشت دهند. تبصره - باتوجه به وضع موقوفات و میزان درآمد و مصارف آنها در صورت صلاحدید سازمان حج و اوقاف و امور خیریه به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه میتوانند به متولی یا امین یا امناء موقوفه اجازه دهند که تا مبلغ یکصد هزار ریال از حساب بانکی مربوط بعنوان تنخواه گردان برداشت و در اختیار داشته باشند.

ماده ۷ - ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند پس از افتتاح حساب برای موقوفه ظرف یکماه مراتب را جهت اطلاع از وضع موقوفه به اداره اموراتصادی و دارائی محل اعلام و رونوشت مصدق وقفنامه یا اسناد دیگر که مثبت وقف باشد به اداره مزبور ارسال دارند.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

ماده ۸ - صورتحساب درآمد و هزینه هر سال مالی موقوفه باید متکی به اسناد و مدارک قابل قبول باشد و تا آخر خردادماه سال بعد به اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط تسلیم شود. این صورتحساب باید متضمن مبالغ درآمدهای سال قبل و هزینه و مصارفی که طبق اعتبارات پیش بینی شده در بودجه مربوط بعمل آمده تعیین نوع آنها به تفکیک و مبالغی که بحساب اندوخته منظور شده است باشد.

ماده ۹ - اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط موظف است به صورتحسابهای مذکور در ماده فوق رسیدگی و (مفاصاحساب) عملکرد سال مالی موقوفه را صادر و حداکثر تا پایان سال دریافت صورتحساب یک نسخه از آنرا (مفاصاحساب) به ضمیمه یک نسخه از صورتحساب مذکور و گواهی لازم مبنی بر رعایت مقررات این آئین نامه برای استفاده موقوفه از معافیت مالیاتی مقرر به اداره اموراتصادی و دارائی محل تسلیم نماید.

تبصره ۱ - در صورتیکه متولی یا امین یا امناء موقوفه صورتحساب مذکور در ماده ۸ این آئین نامه را در مهلت مقرر تسلیم نموده باشد و رسیدگی بحسابهای موقوفه و صدور مفاصاحساب به مدت بیشتری نیاز داشته باشد یا با ارجاع امر به مراجع قضائی تا حصول نتیجه صدور مفاصاحساب متعذر باشد بنابر تقاضای مدلل سازمان حج و اوقاف و امور خیریه وزارت اموراتصادی و دارائی در صورت تشخیص موجه بودن دلایل ابرازی مهلت مناسبی راجهت صدور تسلیم مفاصاحساب تعیین و اعلام خواهد نمود این مهلت بمدت مرور زمان از نظر مطالبه مالیات اضافه میشود.

تبصره ۲ - در صورتیکه متولی یا امین یا امناء موقوفه از تسلیم صورتحساب مذکور در ماده ۸ این آئین نامه در مهلت مقرر خودداری نماید اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط موظف است مراتب را حداکثر تا پایان مهلت مذکور در این ماده برای تشخیص درآمد مشمول مالیات موقوفه و مطالبه مالیات متعلق به اداره امور اقتصاد و دارائی محل اعلام نماید.

ماده ۱۰ - صدور مفاسا حساب مذکور در ماده فوق با اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل مصرف عواید موقوفات است و چنانچه محل مصرف عواید در حوزه های مختلف باشد یا سازمان حج و اوقاف و امور خیریه در محل مصرف عواید تشکیلاتی نداشته باشد تعیین اداره صالحه با سازمان مزبور خواهد بود.

ماده ۱۱ - در هر سال مالی که در اجرای بودجه موقوفه مصرف درآمد آنها به امور مذکور در بودجه کلا " یا بعضا " ممکن نباشد عدم امکان از طرف متولی یا امین موقوفه باید به اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط اعلام شود و درآمد هر سال که تا سه سال پس از انقضای سال مالی به مصارف مقرر نرسد پس از سه سال مذکور مشمول مالیات خواهد بود مگر آنکه قبل از انقضای سه سال مذکور سازمان حج و اوقاف و امور خیریه لزوم نگهداری بیش از سه سال را با قید مدت لازم به وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام نماید.

تبصره - تاریخ انقضای سه سال یا مدت تمدیدی بر حسب مورد تاریخ سررسید پرداخت مالیات و مبداء مرور زمان برای مطالبه مالیات خواهد بود.

فصل سوم : معافیت موضوع بند ۴ ماده ۲

بخش اول : موسسات عام المنفعه

ماده ۱۲ - موسسات عام المنفعه در صورتی میتوانند از معافیت مالیاتی استفاده نمایند که واجد شرایط ذیل باشند.

الف (موسسه رسما " به ثبت رسیده و غیر انتفاعی بودن آن در اساسنامه تصریح شده باشد.

ب (درآمد و عواید آنها به موجب اساسنامه به مصارف امور مذکور در بند ۳ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ برسد و این امر مورد تأیید مرجع ناظر بشرح ماده ۱۳ این آئین نامه قرار گیرد.

ج (اساسنامه موسسه حاکی از این باشد که موسسین یا صاحبان سرمایه حق برداشت و یا تخصیص هیچگونه سودی اعم از سود سهام یا سرمایه را نداشته و خود و وابستگان درجه یک آنها مبادرت به انجام معاملات با موسسه ننمایند و بعد از انحلال دارائی موسسه با اذن ولی فقیه یا نماینده معظم له در سازمان حج و اوقاف و امور خیریه به یکی از موسسات عام المنفعه دیگر و یا به تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارائی به یکی از وزارتخانه ها یا موسسات و یا نهاد های انقلاب اسلامی واگذار گردد.

د (بردرآمد و هزینه آن بشرح مفاد این آئین نامه نظارت قانونی بعمل آید.

ماده ۱۳ - نظارت بر درآمد و هزینه موسسات عام المنفعه موضوع بند ۴ قانون ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم و لو اینکه مال موقوفه باشند بترتیب زیر اعمال خواهد شد.

الف (مرجع نظارت بر درآمد هزینه موسسات عام المنفعه که مصلحت اداره امور آنها متوقف بر دخالت ولی فقیه باشد با نماینده مقام رهبری یا قائم مقام رهبری حسب مورد میباشد.

ب (نظارت بر درآمد و هزینه، آن دسته از موسسات که اداره امور آنها بموجب قانون یا آئین نامه های مربوط به سازمان حج و اوقاف و امور خیریه محول گردیده و همچنین موسساتی که دارای مال موقوفه هستند با سازمان مذکور است.

ج (مرجع نظارت بر درآمد و هزینه و سایر موسسات عام المنفعه وزارت امور اقتصادی و دارائی است که میتواند حسب مورد تکلیف نظارت مزبور را به وزارتخانه ذیربط یا ادارات تابعه خود تفویض نمایند.

ماده ۱۴ - موسسات نامبرده موظفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت تصویر یا رو نوشت مصدق اساسنامه خود را به مراجع ناظر و نسخه دیگر آن را به وزارت امور اقتصادی و دارائی نیز تسلیم و ظرف همین مدت در یکی از بانکهای محل حساب جاری افتتاح و کلیه وجوه درآمد را با رعایت مقررات ماده ۴ و ۵ تبصره ماده ۵ این آئین نامه به آن حساب منتقل و بنحو مقرر در ماده ۶ عمل نمایند.

در صورتیکه تعیین مرجع ناظر بعهده وزارت اموراتصادی و دارائی باشد. تصویر یا رونوشت مصدق اساسنامه باید ظرف سی روز از تاریخی که وزارت مذکور مرجع ناظر را به موسسه اعلام نماید، به مرجع ناظر تسلیم شود.

ماده ۱۵ - طرز تنظیم و تسلیم صور تجلسات درآمد و هزینه موسسه به مرجع ناظر و مهلت تسلیم آن و ترتیب رسیدگی و مواعد آن و سایر تکالیف و امور مقرر در مواد ۸ و ۹ این آئین نامه درمورد موسسات عام المنفعه و مورد بحث نیز لازم الرعایه است مدیر یا مدیران موسسات عام المنفعه مذکور در قبال مراجع ناظر مسئول اجرا کلیه تکالیفی خواهد بود که در این آئین نامه بعهده آن موسسات محول شده است.

بخش دوم : مجامع حرفه ای

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

ماده ۱۶ - مجامعی که بموجب قوانین خاص تاسیس و به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران بعنوان مجامع حرفه ای شناخته شوند مشروط بر اینکه توسط مراجع ذیربط بر درآمد و هزینه های آنها نظارت بعمل آید از پرداخت مالیات معاف خواهند بود.

ماده ۱۷ - مرجع نظارت بر درآمد و هزینه مجامع حرفه ای موضوع این آئین نامه جز در موارد یکه مصلحت امر نظارت نمایند. مقام رهبری با نماینده قائم مقام رهبری را اقتضاء دارد وزارت اموراتصادی و دارائی است که میتواند این تکلیف نظارت را به وزارتخانه و یا سازمان دولتی ذیربط تفویض نماید.

فصل چهارم : معافیت موضوع بند ۵ ماده ۲

ماده ۱۸ - انجمن ها و هیاتهای مذهبی مربوط به اقلیتهای دینی مذکور در قانون اساسی ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی مکلفند گواهی لازم مبنی بر تصویب رسمیت خود را از وزارت کشور اخذ و یک نسخه از آنرا به وزارت اموراتصادی و دارائی و نسخه دیگر را به اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل انجمن یا هیئت تسلیم نمایند.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

ماده ۱۹ - استفاده انجمن یا هیئت های مذکور از معافیت مالیاتی موضوع بند ۵ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم موکول به آن است که درآمد و هزینه آنها مورد تأیید اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل باشد.

ماده ۲۰ - طرز تنظیم و تسلیم صورتحساب در آمد و هزینه انجمن ها و هیئت های مزبور به اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل و مهلت تسلیم آن و ترتیب رسیدگی برای آن و صدور گواهی لازم به ترتیب مقرر در ماده ۸ و ۹ این آئین نامه خواهد بود.

فصل پنجم : مقررات متفرقه

ماده ۲۱ - در هر سال مالی که شرایط و ترتیبات مقرر در قانون و این آئین نامه رعایت نشود از معافیت های مقرر در بندهای ۲ و ۳ و ۴ و ۵ ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ فقط برای همان سال استفاده نخواهد شد.

ماده ۲۲ - در مورد موقوفات عام بطور کلی و موسسات عام المنفعه که اداره امور آنها به سازمان حج و اوقاف و امور خیریه محول شده یا بشود در صورت نبودن متولی منصوص یا امین منصوب یا مدیر مسئول تکالیف مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم و این آئین نامه در ارتباط با اشخاص مذکور بعهدہ ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مربوط خواهد بود.

میرحسین موسوی

نخست وزیر